

Transevropské dopravní sítě a funkční
městský region v praxi
Olomoucký kraj – Velká Bystřice – 26. září 2025

Ing. Tomáš Kantor

4Euro Partners s.r.o., analytik – metodik strategií a projektových koncepcí

Z velké Evropy do malé Velké Bystřice

Z velké Evropy do malé Velké Bystřice

Velká Bystřice – 26. září 2025
Tomáš Kantor

TEN-T (trans-evropské dopravní sítě)

Nařízení TEN-T

Definuje síť a stanoví požadavky na dopravní infrastrukturu - dostupnost, udržitelnost, digitalizace, multimodalita
Udržitelnost = odolnost na změny klimatu a bezpečnost

Síť TEN-T – tři vrstvy

hlavní síť: spojení mezi velkými městy a uzly (do 2030);
rozšířené hlavní sítě: II. etapa (do 2040);
komplexní síť: všechny regiony EU na hlavní síti (do 2050).

Všechna velká města podél sítě TEN-T (celkem 431) vypracují do roku 2027 plány udržitelné městské mobility (včetně podpory mobility s nulovými a nízkými emisemi)

V ČR celkem 15 uzlů, z toho 10 městských:

Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Liberec, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha, Ústí nad Labem
Dopravní – Česká Třebová, Děčín, Lovosice, Mělník, Přerov

Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2024/1679

28.6.2024

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1679

ze dne 13. června 2024

o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

o zohlednění Smlouvy o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 této smlouvy,

o zohlednění návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

o zohlednění stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru (*),

o zohlednění stanoviska Výboru regionů (*),

v souladu s řádným legislativním postupem (*),

uzavřeli k těmto důvodům:

(1)

Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ stanoví cíl klimatické neutrality, kterého má Unie dosáhnout do roku 2050, jakož i jasný cíl snížit do roku 2030 čistě emisí skleníkových plynů nejméně o 55 % ve srovnání s úrovněmi roku 1990. Tyto cíle jsou stanoveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 (*).

(2)

Emise z dopravy představují přibližně 25 % celkových emisí skleníkových plynů v Unii a v posledních letech se zvyšují. Zelená dohoda pro Evropu proto požaduje 90 % snížení emisí skleníkových plynů z dopravy, aby se Unie stala do roku 2050 klimaticky neutrální ekonomikou, a zároveň usiluje o dosažení cíle nulového znečištění, jenž je vyjádřen ve sdělení Komise ze dne 12. května 2021 s názvem „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: Nulové znečištění“.

(3)

Ve sdělení Komise ze dne 9. prosince 2020 s názvem „Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – naznačování evropské dopravy do budoucnosti“ (dále jen „sdělení Komise o strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu“) jsou stanoveny směry, které mají ukázat cestu evropského dopravního systému k dosažení cílů udržitelné, inteligentní a odolné mobility. Předpokládá, že železniční nákladní doprava by měla do roku 2030 zvýšit svůj podíl na třtinu o 50 % a do roku 2050 je zdvojnásobit, zatímco doprava po vnitrozemských vodních cestách a poletování letadel by měla do roku 2030 zvýšit svůj podíl na třtinu o 25 % a do roku 2050 o 50 % a doprava na vysokorychlostní železnici by se měla do roku 2030 zdvojnásobit a do roku 2050 ztrojnásobit. Na pozemních komunikacích Unie by také mělo být do roku 2030 v provozu nejméně 30 milionů automobilů z nulovými emisemi a 30 000 nákladních vozidel z nulovými emisemi a téměř všechny osobní automobily, dodávky a autobusy a nová těžká nákladní vozidla by měly mít do roku 2050 nulové emise. Kromě toho by plánovaná hromadná doprava do vzdálenosti 500 km měla být do roku 2030 v rámci Unie uhlíkově neutrální a do roku 2030 by v Evropě mělo být nejméně 100 klimaticky neutrálních měst.

(4)

Provozní transevropské dopravní sítě vytváří příznivé podmínky ve smyslu základní infrastruktury, která umožňuje, aby všechny druhy dopravy byly udržitelnější, cenově dostupnější a inkluzivnější, aby byly udržitelné alternativy široce dostupné v multimodálním dopravním systému a aby byly zavedeny správné podmínky na podporu

(*) Úř. věst. C 290, 29.7.2021, s. 120.
(*) Úř. věst. C 408, 30.12.2021, s. 68.
(*) Pozměňovací návrhy Evropského parlamentu ze dne 24. dubna 2024 (doručené nezpracované) v Úředním věstníku a rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2024.
(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1153 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a změny nařízení (EU) č. 401/2009 a (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

ELĚ <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj>

1/230

TEN-T (trans-evropské dopravní sítě)

Plánování a monitorování udržitelné městské mobility

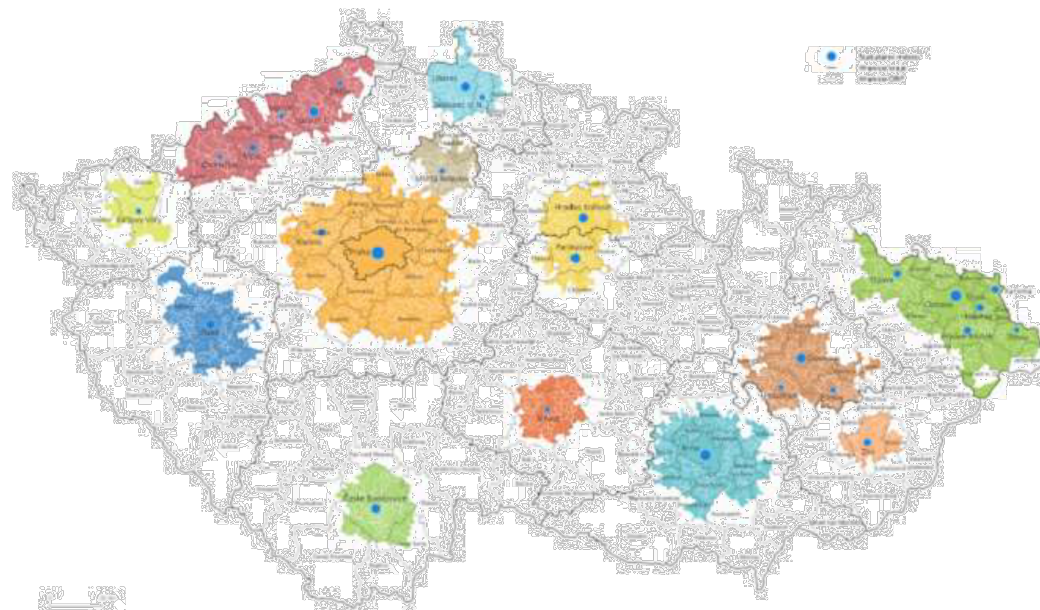
Nařízení TEN-T pro městské uzly stanoví konkrétní požadavky s cílem podpořit plynulé dopravní toky **z/do těchto uzlů a mezi nimi na síti TEN-T**

Městské uzly by měly přijmout plány udržitelné městské mobility – **SUMP do roku 2027** a shromažďovat a pravidelně předkládat Komisi údaje o ukazatelích městské mobility.

Základní vymezení SUMP

Dokument pro strategické plánování mobility s cílem udržitelným způsobem zlepšit dostupnost **funkční městské oblasti (FMR), včetně zón dojíždění v této městské oblasti nebo v její blízkosti**, a mobilitu v ní pro lidi, podniky a zboží, zejména s ohledem na vyšší kvalitu života

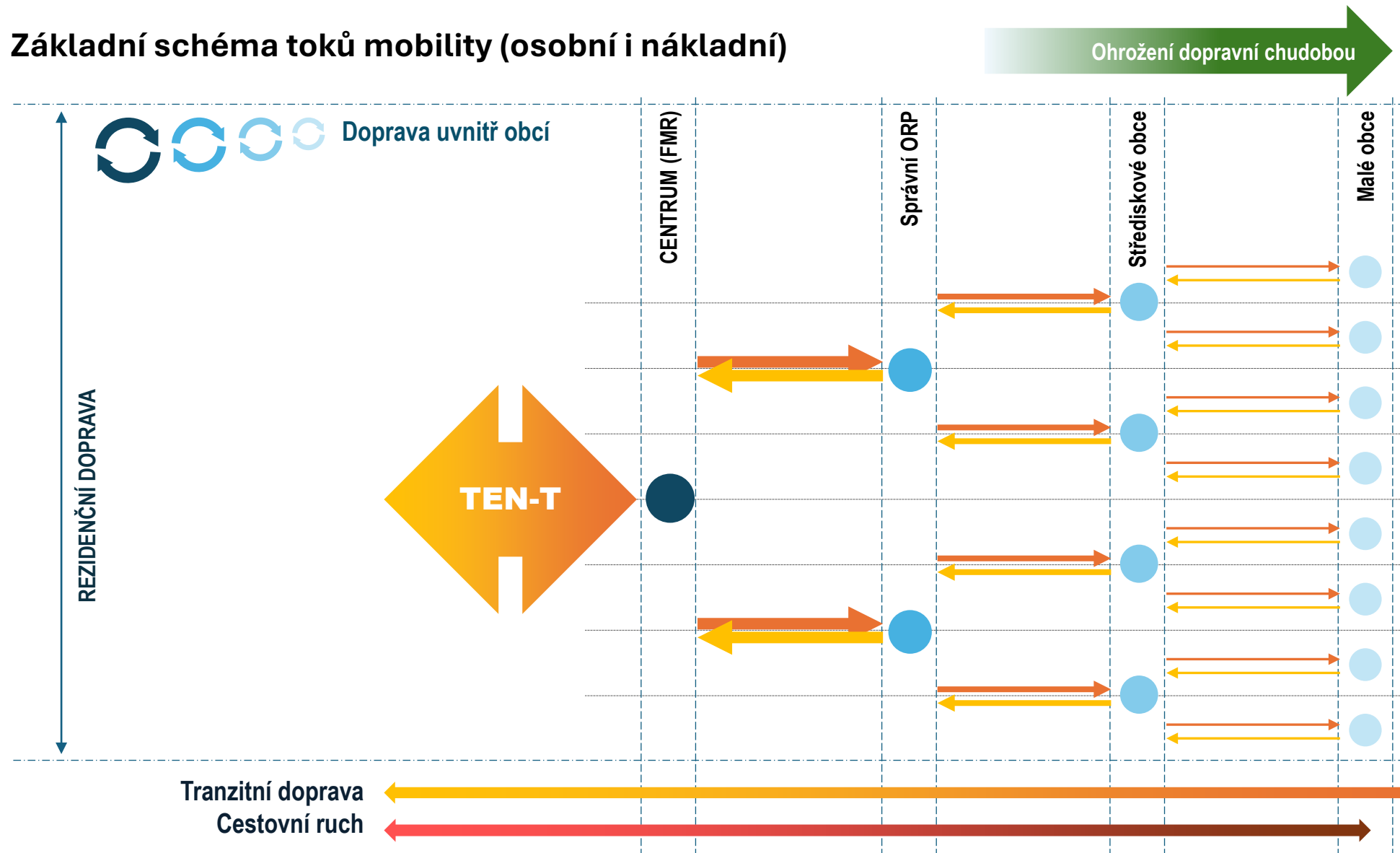
SUMP musí pokrývat celý FMR (město a celou zónu dojíždění) **dle reálných dopravních toků**

TEN-T (trans-evropské dopravní sítě)

Základní schéma toků mobility (osobní i nákladní)

Financování – perspektiva 2028-2034

Nástroj pro spojenou Evropu (CEF)

Projekty dopravní infrastruktury (zejména dvojího užití), energetiky a digitálních technologií

Evropský obranný fond (EDF)

Podpora rozvoje interoperabilních logistických a digitálních systémů

Národní a regionální partnerský plán (NRP Plan)

Nahradí současnou kombinaci Dohody o partnerství + více OP a sjednotí více politik (kohezi – ERDF/CF/ESF, venkov – CAP/EAFRD, rybářství – EMFAF a vybrané oblasti bezpečnosti/migrace)

Sociálně klimatický fond (SKF)

Navázán na systém povolenek ETS2 (nejistá disponibilita)

Co se změní proti období 2021–2027 (pro žadatele)?

Plán stanoví investice i reformy a bude mít **výkonové platby podle milníků a cílů** – „Pay for results“

Kvóty pro klima (43 %), sociální oblast (14 %), a minimální podíl pro méně rozvinuté regiony

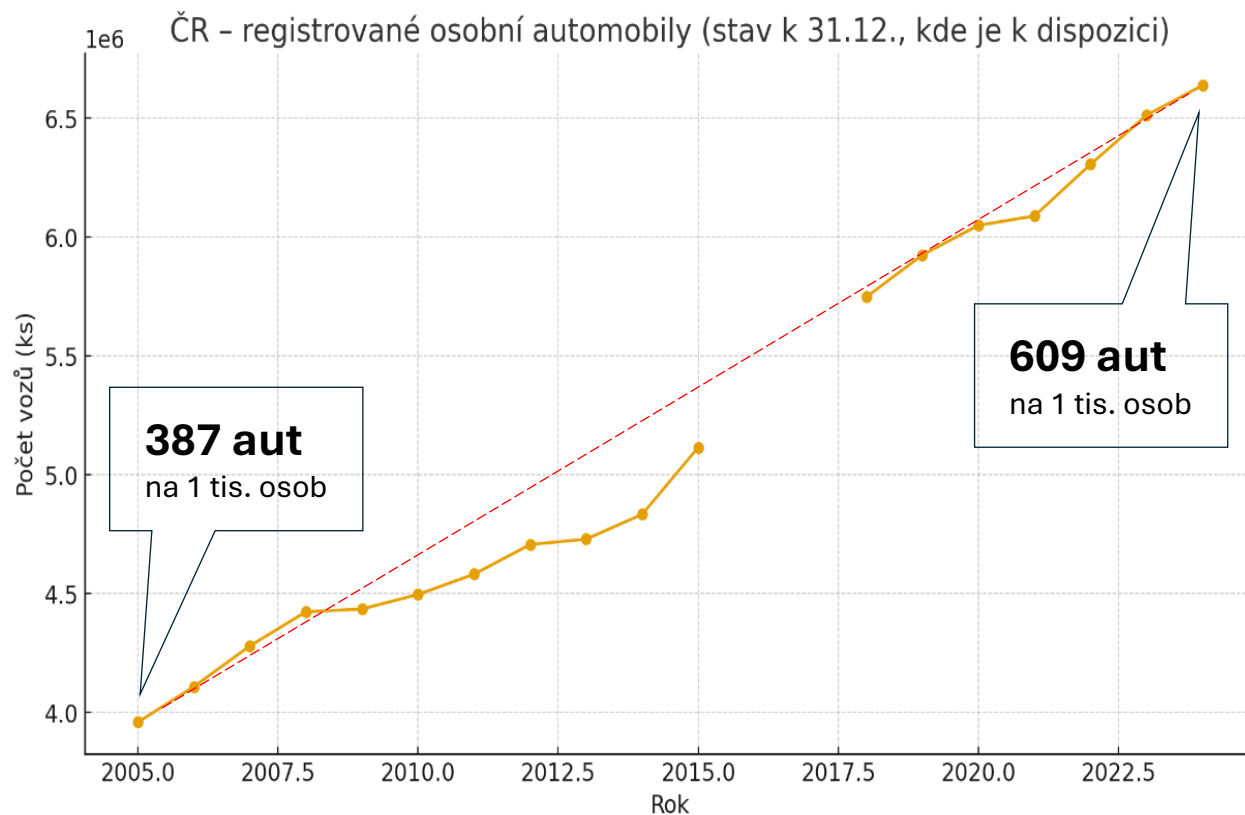
Větší role finančních nástrojů (úvěry, záruky) – zejména v ekonomicky návratných oblastech

Problém ... ??

Individuální automobilová doprava

Za posledních 20 let – nárůst počtu osobních aut +72 % vs. růst počtu obyvatel +6,5 % (bez UA 4,0 %)

... Řešení !!

Multi-modální doprava

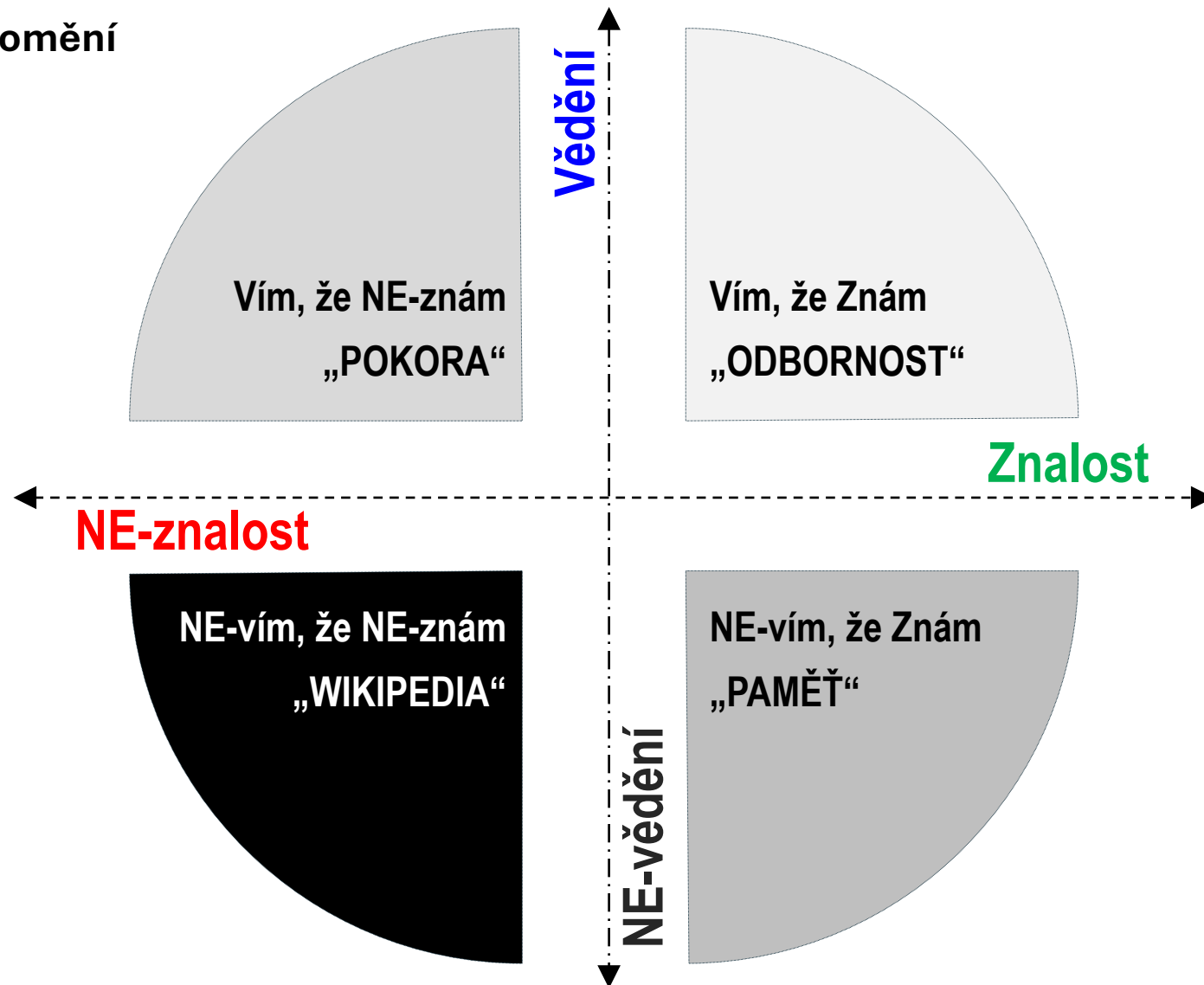
Snížení individuální automobilové dopravy (cca 1,1 osoby na vozidlo) využitím jiných forem

Strategické plánování a řízení

Kvadranty poznání a uvědomění

Strategické plánování a řízení

Posuzování projektů podle přísných kritérií

INDIKÁTORY:

UŽITEČNOST – Binární kritérium

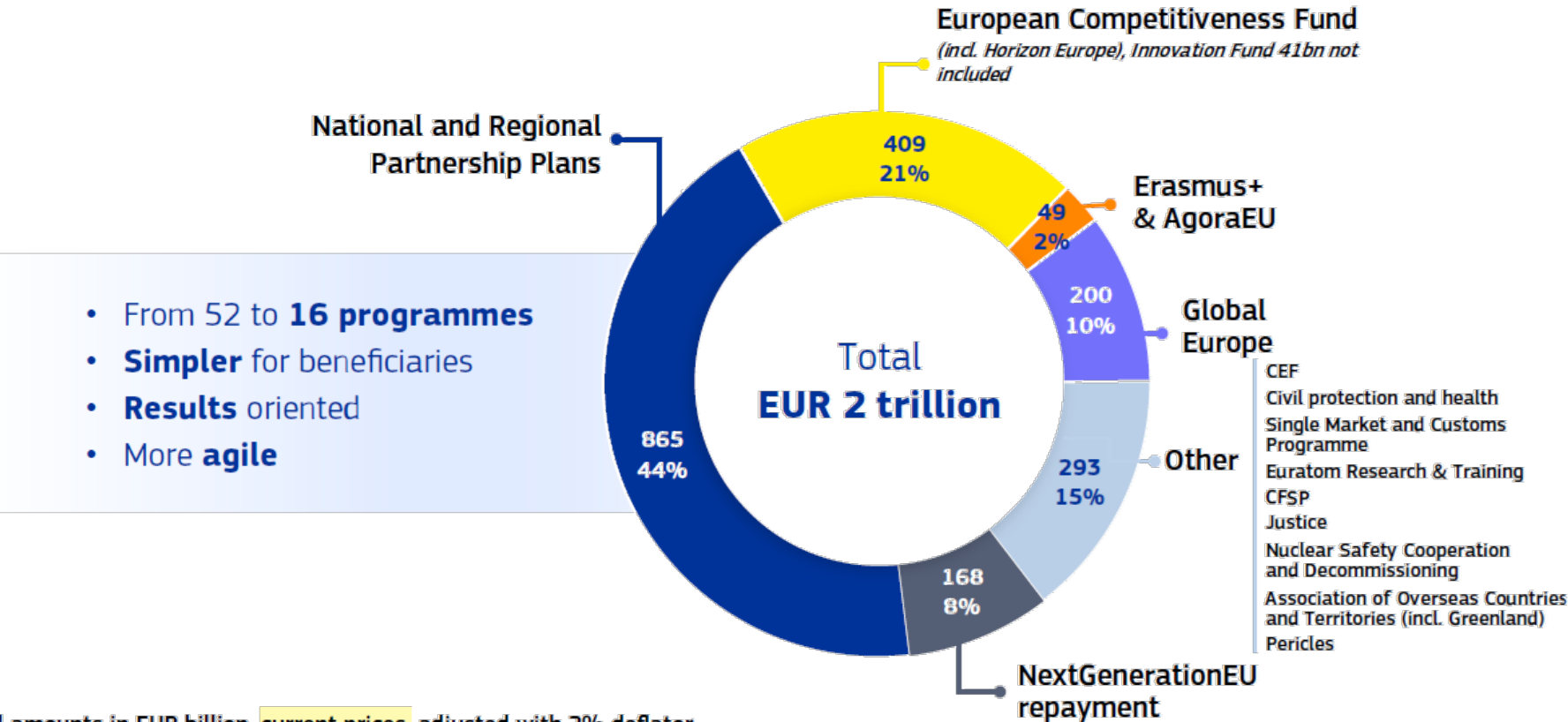
ÚČINNOST – VÝSTUP ... Měřitelné dosažení cílů (konkrétní jednotky, hodnoty, zdroje)
– DOPAD Ověřitelný účinek (měření na začátku a na konci)

Strategické plánování a řízení

Posuzování projektů podle přísných kritérií

INDIKÁTORY:
UŽITEČNOST – Binární kritérium
ÚČINNOST – VÝSTUP ... Měřitelné dosažení cílů (konkrétní jednotky, hodnoty, zdroje)
– DOPAD Ověřitelný účinek (měření na začátku a na konci)

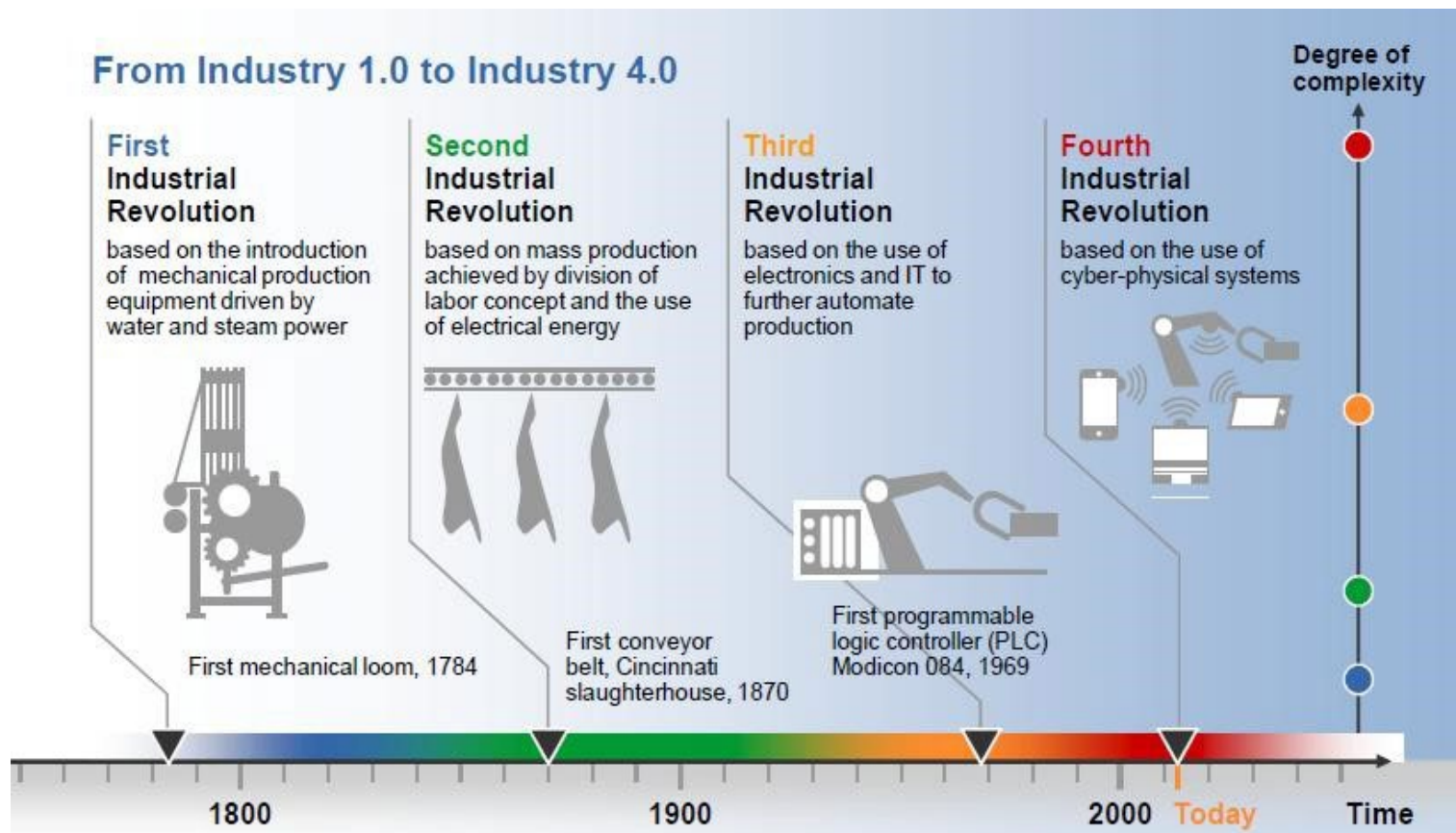
All amounts in EUR billion, **current prices**, adjusted with 2% deflator

Strategické plánování a řízení

Čísla, data, fakta ... využití pokročilých technologií a AI

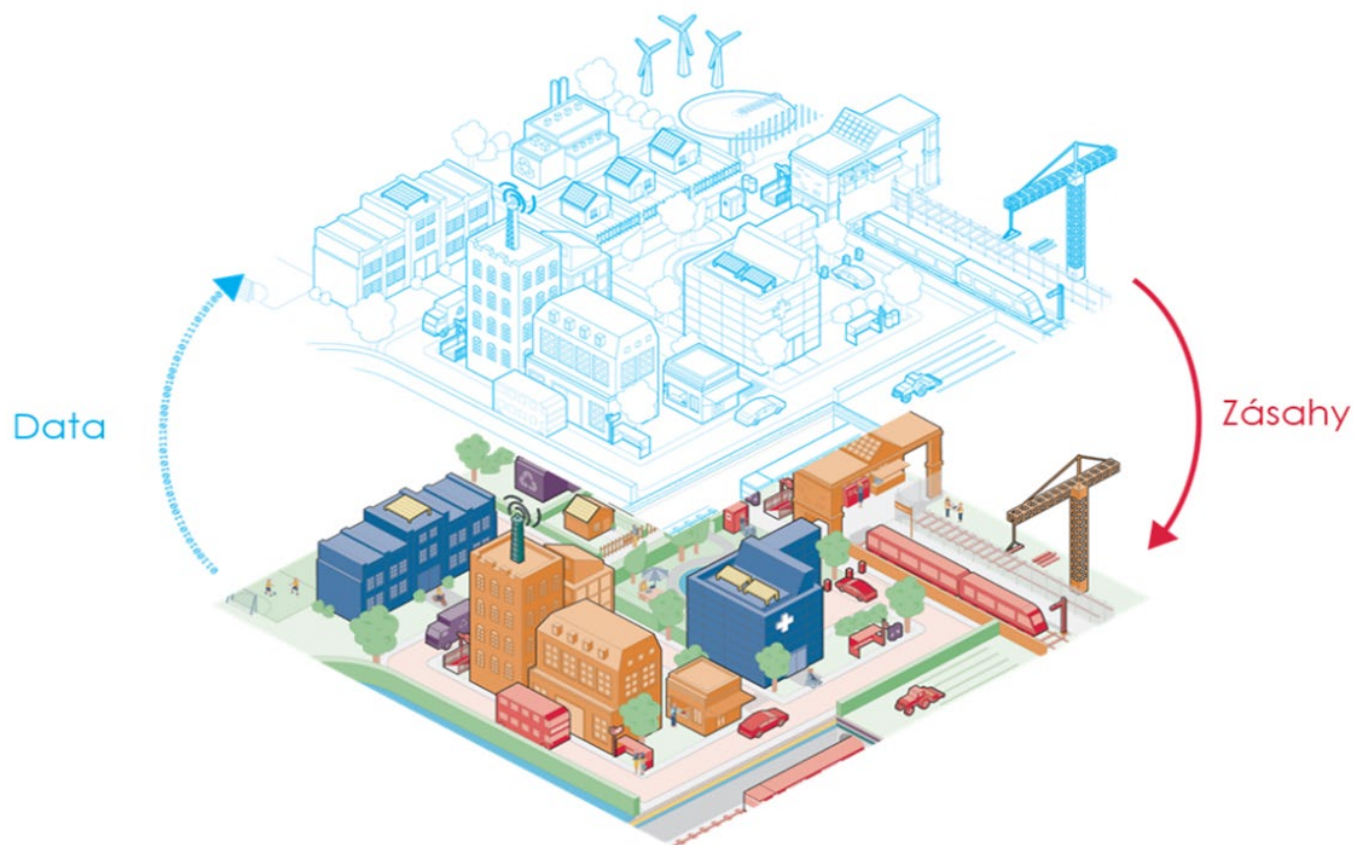
Doprava 4.0 – kyberfyzické systémy

Strategické plánování a řízení

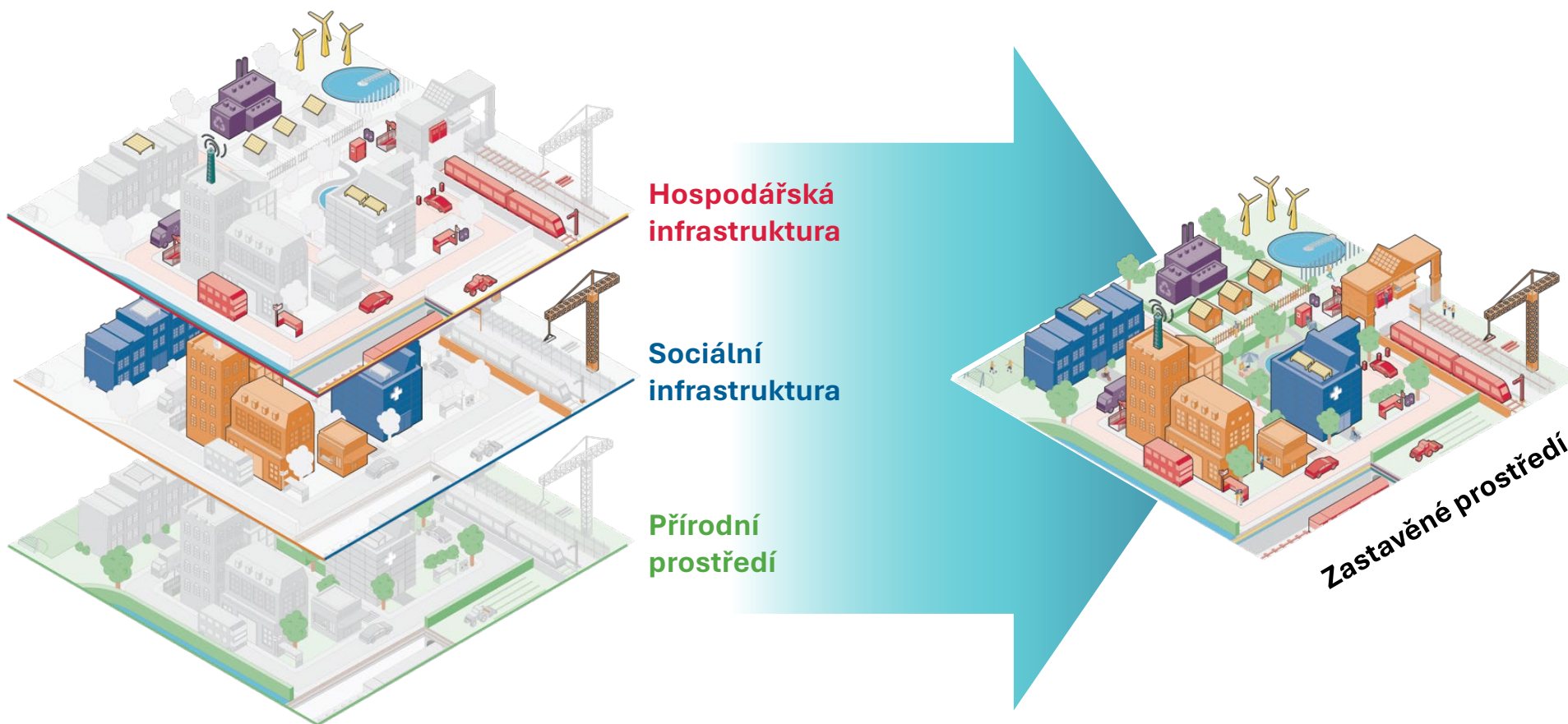
Čísla, data, fakta ... využití pokročilých technologií a AI

Doprava 4.0 – kyberfyzické systémy – „digitální dvojče“

Strategické plánování a řízení

Čísla, data, fakta ... využití pokročilých technologií a AI
Doprava 4.0 – kyberfyzické systémy – „digitální dvojče“

Propojení – „Systém systémů“

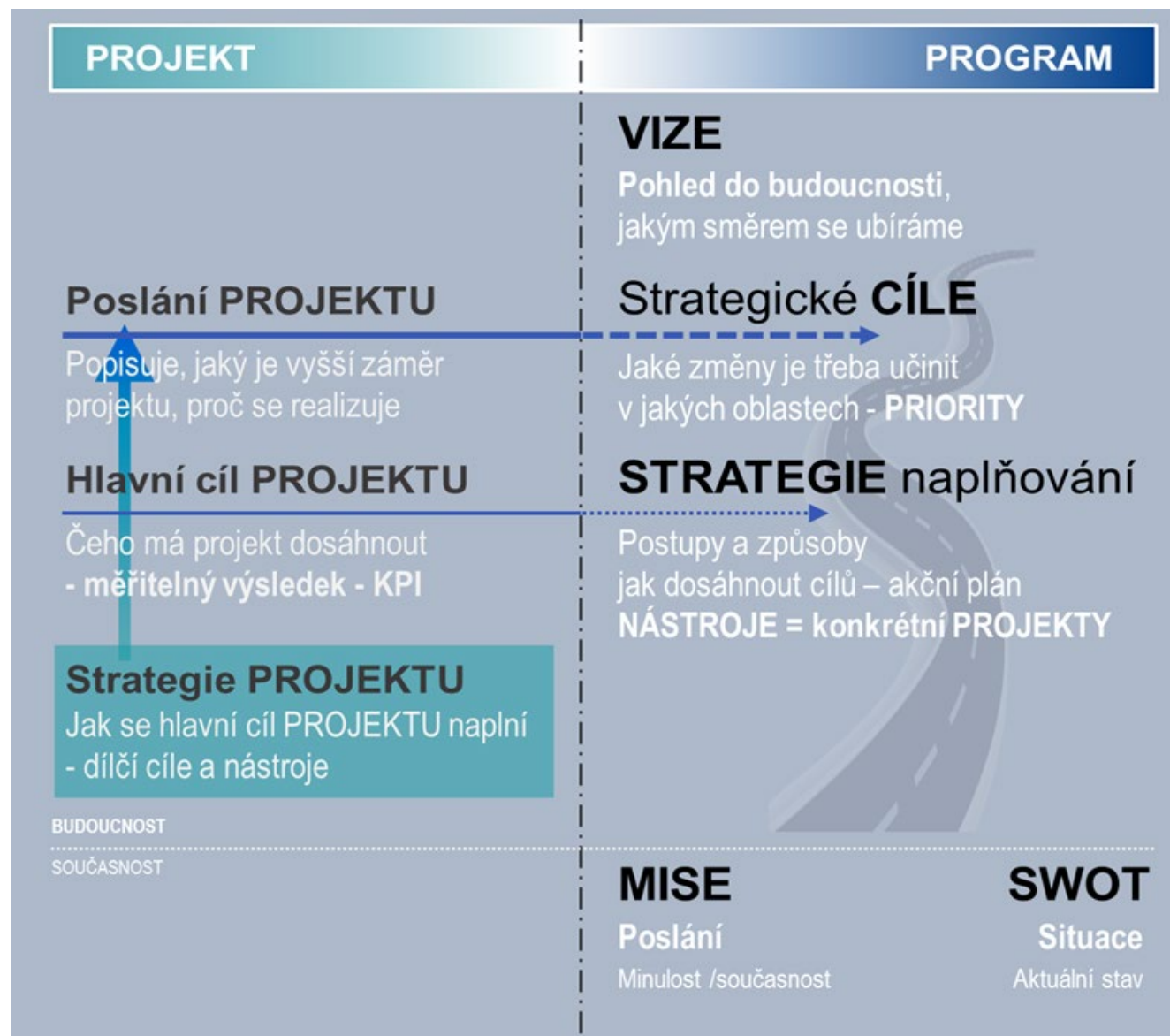
Národní program Digitálního dvojčete Velké Británie CDBB, Univerzita Cambridge

Strategické plánování a řízení

Strategické plánování a řízení

Strategické plánování a řízení

hlavní cíl projektu - sytá barva										vedoucí realizace projektu v organizaci - sytá barva										hlavní manažer celého projektu - HM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

Strategická komunikace

Komunikační strategie – správné zacílení tématu dle skupin

~~Green Deal – záchrana planety?~~ → **Ideologizace**
~~Zodpovědnost za společný prostor?~~ → NIMBY efekt

Osobní přínosy (benefity) pro jednotlivce - rodiny

- Úspora času a financí
- Zlepšení zdraví a posílení kondice
- Zpříjemnění prostoru, ve kterém žijí, pohybují se

Preference cílových skupin:

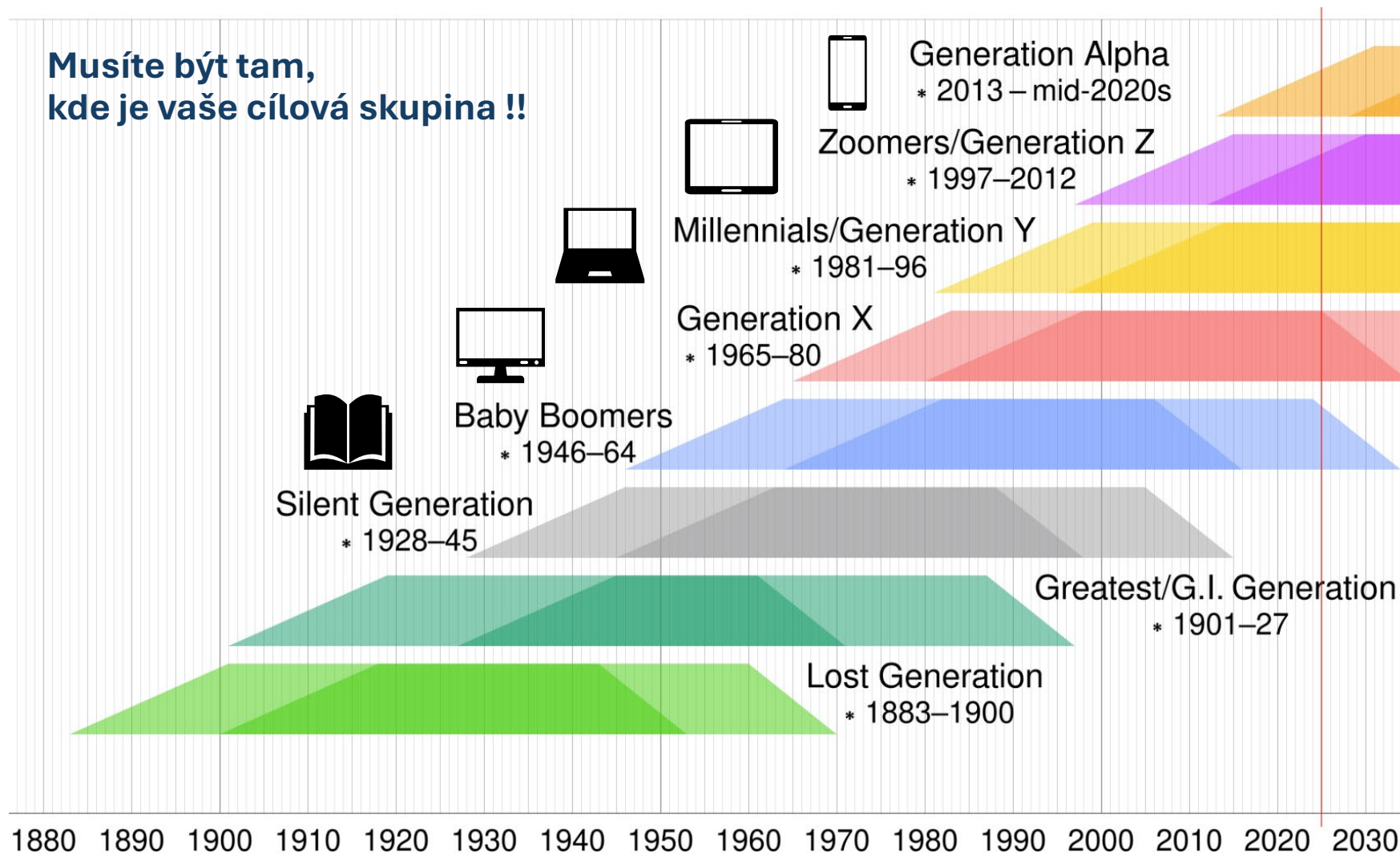
	Zdraví	Kondice	Finance	Živ. prostor
• Žáci II. st. ZŠ – 11 až 15 let	---	---	x	X
• Studenti SŠ – 16 až 19 let	---	x	X	X
• Lidé aktivního věku – 18 až 65 let	x	X	X	x
• Senioři – 65+ let	X	x	X	x

Strategická komunikace

Komunikační strategie - distribuční kanály

**Musíte být tam,
kde je vaše cílová skupina !!**

Vize 2035 – Doprava 4.0 – Česká republika

Vedení projektového týmu

Jaroslav Martínek

Městská mobilita a cyklo-doprava

Tomáš Kantor

Projektové a strategické řízení

Miroslav Svítek

Specialista Smart City, aplikace AI

Daniel Marek

Politolog, regionální politika EU

Petra Pučálková

Strategická Komunikace, marketing

Jakub Lysek

Socio-demografické trendy, GIS

Petr Zahradník

Ekonomický expert, problematika EU

Ondřej Špaček

Rozvoj regionů, dopadové aspekty

Odborní konzultanti:

Pavel Habarta

Petr Štěpánek

Petr Dovolil

Miroslav Scheiner

Expert na digitalizaci a telematiku

Architekt, specialista na urbanizmus

Specialista ESG, právo, regulace – EU i ČR

Odborník Smart City a městská mobilita

Poradce ŠKODA GROUP

Ředitel CRR ČR

PwC Česká republika

Zmocněnec ministra MPO ČR

ZVOLNI a pojd'na to !!!

Děkuji Vám za pozornost

4europartners.cz

